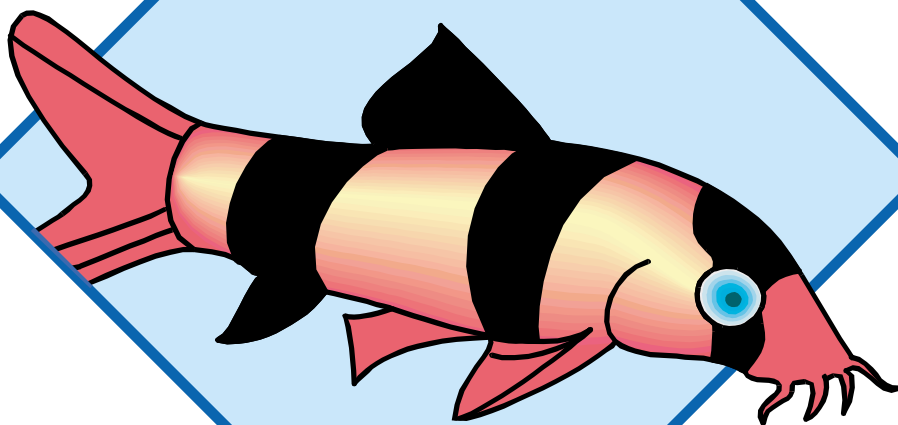

PRAGTIG Smerlingen

Medlemsblad for
medlemmer af
Vestsjællands Akvarieklub

VESTSJÆLLANDS
AKVARIET KLUB

af 1993

Nr. 3
2001

Dette nummer:

- Side 2: Indhold, oplysninger om klubben og kort.
- Side 3: Månedens møder.
- Side 4: Aktivitetskalender og Havebassinet i det tidlige forår
- Side 6: Akvadag, Udstilling, Klub-kreds- og DM, Opdrætskonkurrencen
- Side 8-15: Botia macracantha - Pragtsmerlingen
- Side 16 Bestyrelsen og grupperne. Kontingenter

Øvrige oplysninger:

Klubbens lokale: Rosenkildevej 83 A, 4200 Slagelse (i kælderen).

Klubbens hjemmeside: http://jem.get2net.dk/vestsj_akvarieklub

Klubbladet: Redaktør: Per Kyllensbech Petersen
(Se tlf., adr. og email på bagsiden)

Ansvarshavende: Erling Jensen
(Se tlf., adr. og email på bagsiden)

Tryk (fotokopi): Erling Jensen

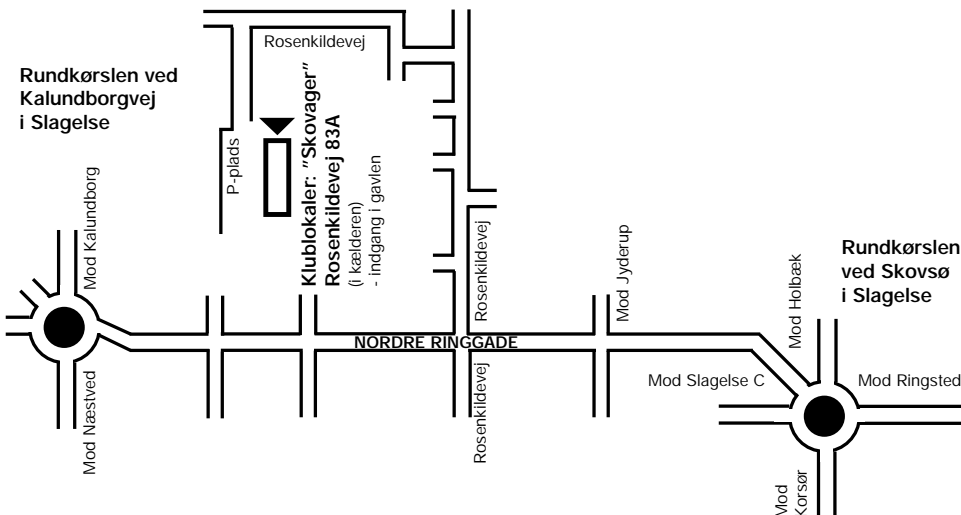
Stof til næste blad: Senest 20. marts 2001

Bestyrelsen: Se bagsiden

Kontaktpersoner: Se bagsiden

Kontingent: Se bagsiden

Kort til klubadressen:

Ordinær generalforsamling 5. marts kl. 19.00 i klublokalet

Da vi desværre måtte aflyse generalforsamlingen den 5. februar p.g.a. vejret, gennemfører vi i stedet generalforsamlingen på dette fællesmøde.

Dagsorden:

1. Valg af referent.	a. Formand for 2 år
2. Valg af dirigent.	b. Sekretær for 2 år
3. Formandens beretning	c. 4 bestyrelsesmedl.
4. Fremlæggelse af regnskab.	d. To suppleanter
5. Indkomne forslag.	e. En revisor
6. Valg	f. En revisorsuppleant
	7. Eventuelt.

Cichlidemøde mandag den 12. marts kl. 19.00

Vi skal på besøg hos Allan og Bettina i Slagelse. De har bl.a. sydamerikanske dværgcichlider.

Vi mødes på parkeringspladsen ved klublokalerne.

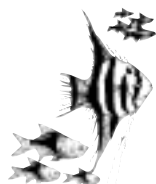
Hilsen John

Saltvandsakvariemøde torsdag den 15. marts kl. 19.00

Saltvandsgruppen holder mødet hos Charlotte og Uffe på Helenevej 18 i Korsør. Der er ikke fastlagt noget emne.

Hilsen Uffe

Selskabsakvariemøde mandag den 19. marts kl. 19.00

Vi skal på besøg hos Birthe og Per i Ringsted, hvor vi bl.a. skal se Deres 325 liters selskabsakvarie. Per har også lidt killifisk og andre specialakvarier i hans akvarierum. Vi mødes på parkeringspladsen ved klublokalerne.

Hilsen Bjarne

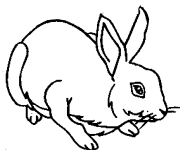
Terrariemøde mandag den 26. marts kl. 19.00

Der er ikke fastlagt noget mødeemne til gruppens møde. Vi mødes på parkeringspladsen ved klublokalerne.

Hilsen Poul

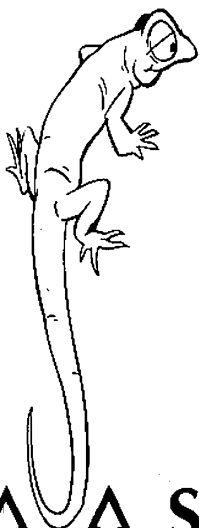
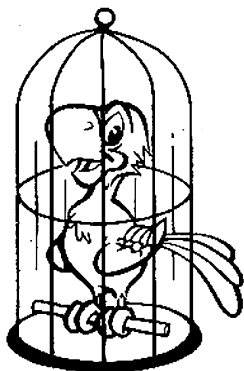
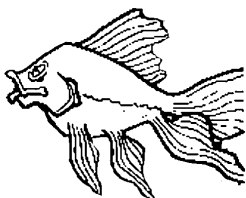

DYRENE ER KOMMET i SKOLE!

Vi kan nu tilbyde dig et spændende udvalg i:

- GNAVERE
- FUGLE
- FISK OG
- KRYBDYR

Samt tilbehør til:

- HEST OG RYTTER
- FUGL OG GNAVER
- FRITTER/ILDERE
- FISK OG KRYBDYR
- HUND OG KAT

**Skælskør Planteskole
& Anlægsgartnere A/S**

Teglværksvej 2 · 4230 Skælskør · Tlf. 58 19 60 05 · Fax 58 19 00 81

Akvadagen i Holbæk 18. marts

Kreds 2's medlemsklubber afholder Akva-dag **søndag den 18. marts**. Vi har i skrivende stund ikke modtaget endeligt program, men ifølge oplægget skulle det være fra kl. 10-17. Programmet skulle bestå af Åbent hovedbestyrelsesmøde, Akva-Quiz, foredrag om havebassiner og auktion.

Udstilling 24.-25. marts

Exotiske Insekter afholder lørdag den 24. kl. 10-18 og søndag den 25. marts kl. 10-17 en udstilling på Amtsgymnasiet, Domkirkepladsen i Roskilde. Som gæstestillere kommer Roskilde Akvarie Forening med akvarier, og vores meget aktive terrariegruppe udstiller terrarier.

Klubmesterskabet i hjemmebedømmelse 25. marts

Klubbens hjemmebedømmelseskonkurrence bliver afholdt **søndag den 25. marts** og sidste tilmelding til konkurrencen er mandag 19. marts. **Slut op om aktiviteterne i klubben og tilmeld dig konkurrencen NU.**

Kredsmesterskab og DM i hjemmebedømmelse

Datoen for kredsmesterskaber er ikke fastsat endnu, men DAU har fastsat datoen for afholdelse af DM til **lørdag den 5. maj og søndag den 6. maj**.

Opdrætskonkurrencen 2000

Resultatet af DAU's, og dermed også klubbens opdrætskonkurrence lader vente på sig. - Det skyldes til dels, at dommerforeningen endnu ikke har vurderet indsendte førstegangsopdræt.

Der er gratis kaffe/the på fællesmøderne
På hjemmemøderne plejer vi at give en fem'er til værten for traktementet

AKVARIEFISKEN

STORT UDVALG AF AKVARIEFISK DEKORATIONSMATERIALER
PLANTER PUMPER
FROSTFODER MEDICIN
TØRFODER SAMT FISK TIL HAVEDAMMEN
TIL RIMELIGE PRISER

ÅBNINGSTIDER:

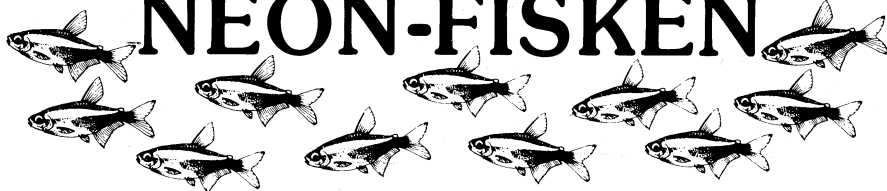
MANDAG - FREDAG: EFTER AFTALE

LØRDAG & SØNDAG: 10.00-15.00

OBELSVÆJ 9 - 4220 KORSØR - TLF.: 58 37 62 89

AKVARIE BUTIK

NEON-FISKEN

*En af Sjællands største
akvariebutikker.*

Kæmpe havebassin-afdeling

Frederikssundsvej 245

2700 Brøndshøj - Telefon 38 60 65 36

Man.-tors. 9.30-17.30

Fre. 9.30-18.30

Lør 9.00-14.00

Botia macracantha

Populært hedder den pragtbotia, pragtsmerling eller klovnsmerling.

Videnskabeligt hedder den Botia macracantha.

Synonymt er navnene Cobitis macracanthus og Hymenophysa macracantha.

Botia macracanthas oprindelsessted er Sumatra og Borneo. Biotopen er stille såvel som strømmende vande.

Man ved ikke meget om dens yngleforskel, opdræt har ikke fundet sted.

Det vides med sikkerhed, at i naturen leger den i strømmende vande, men lever ellers i stillestående vand. Ungerne vokser op i det stille vand.

Størrelsen i naturen bliver op til 30 cm. Så stor bliver den næppe i akvariet.

16 cm er nok det højeste man kan forvente i akvariet.

Akvariet indrettes med masser af skjulesteder. Rødder, planter, dæmpet belysning - fisken er skumringsaktiv. Halve kokoskaller er særdeles velegnede som skjulesteder.

Vandet skal være blødt. Dh skal være = 5. ph 6 - 6,5.

Flydeplanter i overfladen er velegnede.

Temperatur 26°C - 30°C.

VIGTIGT:

Regelmæssige vandskift. Bemærk også, at Botia macracantha er meget følsom overfor hvide pletter (Ichthyopthirius).

Foder er ikke noget problem - den tager gerne såvel vegetabilsk som animalsk foder.

Man har ikke sagt Botia macracantha uden at bemærke dens særlige kendetegn.

Fra en ende af kan nævnes de karakteristiske torne ved øjnene, føletrådene, åndedrættet via tarmåbningen, de ganske små dybtliggende skæl, de kraftige bryst- og bugfinner, som stabiliserer dens svømning over bunden, svømmeblæren, som til dels er indkapslet af brus (påvist af Sterba, 1987), samt sidst, men ikke mindst, dens evne til at afgive knækkende lyde.

Social og territorial adfærd

I det følgende skal vi se nærmere på Botia macracantha's sociale og territoriale adfærd. Karakteristisk for dens adfærd er dens territorialitet og dens anvendelse af veksler,

der næsten minder om pattedyrenes adfærd i skoven.

Territoriet opretholdes formentlig af fødehensyn, dets afgrænsning kan være bundens rødder og sten eller planternes skygger. Fiskene danner ikke individuelle territorier, de lever i grupper og territoriet er gruppens territorier.

Gruppens sociale struktur

Når en gruppe Botia macracantha har fundet sammen vil den danne det, der videnskabeligt kaldes "homotypisk socialitet", eller sagt med jævne ord:

De vil begynde at ligne hinanden. Denne ensartethed i adfærd og væsen er helt afgørende for gruppens succes.

Gennem fysisk berøring opbygger fiskene individuelle distancer, hvorved gruppens rangorden opbygges.

Det er alt afgørende, at Botia macracantha kun må holdes i stimer, der er så store, at grupperne kan dannes og fungere.

Den gruppe eller stime Botia macracantha, som denne artikel tager udgangspunkt i, består af (for-

modet) 3 hanner, 1 hun + 4 ikke kønsidentificerede eksemplarer.

Rangordenen

For at opretholde fred og fordragelighed indbyrdes, må gruppen have en rangorden.

Denne struktur dæmper aggressivitet, fremmer fællesskab og sikrer fordelingen af foder og sovepladser.

Rangfordeling

Rangfordelingen er resultatet af gruppens dannelse og den er ganske klar.

Højest rangerer den største han, derefter den næststørste, så den

tredjestørste osv.

I den gruppe, der danner grundlag for artiklen, er placeringen efter størrelse ganske klar.

Han nr. 1 er 20,8 cm, han nr. 2 = 18,7 cm, han nr. 3 = 15,8 cm.

Den dominerende han leder gruppen og overvåger den mod alle trusler.

I det beskrevne akvarie er han, modsat de andre, ofte nær forruden. Det er fra den kant, han imødeser en evt. fare.

Bortset fra gruppens nr. 2 og nr. 3 viger alle i gruppen for nr. 1.

Nr. 3 viser ham stor respekt, nr. 2

Pragtsmerlingen er klubbens maskot, og den pryder vores logo, så hvad er mere naturligt, end at prøve at lære den nærmere at kende. Denne artikel har vi fundet på @kva-net's internetside. Den er oprindeligt skrevet på tysk af Klaus Gerhard, Rostock og den er oversat af @kva-net's redaktør Ib Vestergaard.

**PRAMMANN'S HAVE- & DYRECENTER
KALUNDBORGEJ 83 · 4200 SLAGELSE · TLF. 58 53 32 35**

**Vestsjællands
største udvalg**

**I
AKVARIEFISK
KRYBDYR/PADDER
GNAVERE &
FUGLE
TILBEHØR TIL HUND OG KAT**

ALT TIL HAVEBASSIN

ÅBNINGSTIDER:

Mandag-torsdag .10.00 -17.30

Fredag .....10.00 -19.00

Lørdag .....10.00 -14.00

tager sig flere friheder - indimellem skal rangfølgen prøves af i småkampe, de forløber som regel fredeligt.

Man kunne tro, at øjentornene var våben, men jeg har i intet tilfælde, i de 4 år, jeg har holdt gruppen, set dem brugt i kampe.

Et sikkert tegn på magtkamp er når en han anlægger en smudsigtgrå farve. Det er ikke tegn på underkastelse, men et sikkert tegn på beredskab.

Farveskiftet sker kun overfor gruppens andre botier. Forstyrrelser udenfor akvariet påvirkede aldrig farverne.

Nr. 4 i rangordenen er en hun. Typisk holder hun altid samme farve. Jeg ved ikke om hunnerne mangler evnen til farveskift. Måske er der blot ingen i gruppen, der tilskynder hende til den adfærd. Undertiden fik jeg det indtryk, at hunnerne altid har en blegere farve. Men netop denne hun har altid

samme klare farve. Imidlertid skulle det ligge fast, at hunnerne kort før legen antager en bleg farve.

I øvrigt har hun en særstilling i gruppen.

Uden for legetiden ligger hendes position efter nr. 3.

I legetiden bliver hun vartet op. Hun er da tykkere med mindre bevægelighed, men hun har til hver en tid lov til at afsøge hele territoriet for føde - ja, selv det at snuppe føden for næsen af den næsthøjeste han kan hun tillade sig.

Også i denne periode er hunnen som regel ifølge med mindst en han, især når hun kommer ind i ukendte områder. I gruppen er yderligere 4 botia, køn ???. Deres stilling i hierarkiet kan ikke fastslås.

Stridigheder opstår især ved foderstederne og i hulerne.

De opstår når individuelle territorier skal fastlægges.

Et sikkert tegn på underlegenhed

Få din økonomi eftersat gratis. Hvert år!

Din økonomipartner

 ARBEJDERNES LANDSBANK

Jernbanegade 2, 4200 Slagelse. Tlf. 58 52 88 77.

TERMORUDER
AUTORUDER
AUTORUDEFILM
REP. AF STENSLAG

GLAS OG SPEJLE
BUTIKSRUDER
ALUFACADER
INDRAMNING

SORØ
57 83 30 36

HØNG
58 85 06 36

Specialbutikken i Cichlider fra Tanganyika, Malawi, Syd/Mellemamerika

Komplet lagerliste på vores internetside: www.cichlidecentret.dk

Stort udvalg

Åbningstider: Mandag - Torsdag: 12.00-17.30
Fredag: 12.00-19.00 Lørdag: 10.00-14.00

også import
af Maller

Cichlide Centret

Bækkeskovvej 9 • 2665 Vallensbæk Str. • Tlf: +45 43 53 00 16 • Fax: +45 43 53 04 16

Dyreland

Dyrehandel - Dyreartikler

v/Katarina Petersen

Skibbrogade 53 . 4400 Kalundborg

Tlf. 59 51 52 56

Åbningstider:

Mandag LUKKET

Tirsdag-fredag kl. 10.00-17.00

Lørdag kl. 10.00-13.00

er, at den lavereststående svømmer hen til den højeststående. Tilnærmelsen sker skråt bagfra.

Den laveste puffer med munden den højeststående i partiet omkring brystfinnerne.

Rangorden under fodringen

Når du fordrer, kan du med held bruge en foderring.

Hvis overfladen er dækket af flydeplanter, så vil der også være nogle små våger hist og her - de er også velegnede som fodersteder.

En typisk fodersituation er når der står enchytræer på menuen.

Her indtager den dominerende han til fulde sin position. Han svømmer direkte hen til fodringen med de lækre enchytræer og tager for sig af retterne, medens de andre botia bare kan se på. Når han er færdig, indtager rangordenens han nr. 2 pladsen, derpå nr. 3 osv.

Rangorden omkring hulerne

To drænrør og en vandfordamper, sidstnævnte af den type, der hænger

uden på radiatoren, men uden bund, var skjulestederne for Klaus' botier. Enkelt og funktionelt, men ikke sådan lige naturens eget design!

Dét kan der let rådes bod på. Den utraditionelle hule skjules med sand eller grus.

Gruppens hanner søgte hver sit tilholdssted. De højest rangerende flyttede ind i drænrørene. 2. rangklasse flyttede ind i vandfordamperen. Hierarkiets lavest rangerende viste deres respekt ved direkte at undgå rørene.

Kommunikation i gruppen

Som allerede nævnt, kender man også botia på, at de kan give lyd fra sig.

Deres knirkende lyde blev da også snart en del af adfærdsmønsteret - især vist nok når der var lidt gnidninger i flokken.

Klaus vil ikke udelukke, at lydene er en del af flokkens løbende kommunikation.

Botiernes sprog omfatter med sik-

**Få din økonomi eftersat gratis.
Hvert år!**

Din økonomipartner

 ARBEJDERNES LANDSBANK

Jernbanegade 2, 4200 Slagelse. Tlf. 58 52 88 77.

kerhed mindst 3 forskellige lyde, som kan opfattes af det menneskelige øre.

Dertil sandsynligvis et ukendt antal, som ligger på frekvenser, som ikke kan registreres med menneskets begrænsede hørelse.

Territorial adfærd

Beretningen om denne botia gruppes territoriale adfærd er beretningen om en efterligning af naturens betingelser. Det kunstige biotop er opbygget således, at et naturligt adfærds-mønster kan opfyldes, dog synes det ikke at kunne opfylde fiskenes krav for leg og formering. Biotopens anvendelse kan groft inddeles i:

- Bo-områder - lader sig vanskeligt afgrænse
- Fourageringsområder - de steder hvor der fodres
- Soveområder - i beskrevne tilfælde identiske med Bo-områder

På baggrund af sine studier er Klaus helt overbevist om, at botia er territorialhævdende fisk.

Akvariets opdeling

Klaus beskriver sit akvarie således:

- Venstre tredjedel er bo-, fouragerings- og opholdsområde.
- Mellemste tredjedel er "transitområde", som afsøges for foder og kun huser en enkelt beboer.
- Højre tredjedel er for belyst efter fiskenes behov. Området er del-

vist dækket med flydeplanter. Fiskene opholder sig der kortvarigt i forbindelse med fodersøgning.

Bo-, fouragerings- og opholdsområder

Venstre tredjedel er møbleret med to omvendte urtepotter, ovenpå disse ligger 2 skifferplader, placering over bunden ca. 12 cm. På bunden ligger drænrør, og øverst, ovenpå skifferpladerne, er der trærodder. Overfladen er tæt dækket med flydeplanter. Bunden er for ca. 75 % vedkommende i skygge.

Adfærden i disse akvarier er typisk for hulefisk. Megen tid bruges på ophold i hulen; fra dens sikre skjul kigger botierne ud i omgivelserne. Der er nogle specielle træk ved disse fisks hvileadfærd.

Kropsstillingen er forskellig indenfor og udenfor hulen.

Når de hviler "inden døre" ligger de fladt på siden eller læner sig op til hulens side, sommetider modsat, kun med halepidsen pegende udenfor.

Det kan se ud som om fisken er død, men det behøver altså ikke være udtryk for den evige hvile.

Klaus har målt botiernes brug af hulerne, den varierer med årstiderne.

For den mest dominerende fisk er den = 40 % af tiden, for de lavere

placerede er den helt oppe på 60 %. Botier bryder sig ikke om at nogen kaster skygge på akvariet. Heller ikke, at det rystes eller at nogen træder for tæt på. Når dét sker, tager de omgående flugten til hulerne sikre omgivelser.

Når de er i hulerne, er der intet der kan forstyrre dem i deres ro. De lader sig ikke forstyrre.

Når en botia har fundet ind i sin hule, så må man tage hulen op for at få dyret ud, og så prøver den endda, at hage sig fast med sine øjen-torne.

Når botierne ikke opholder sig i umiddelbar nærhed af hulerne, d.v.s. indenfor en afstand på 1-2 kropslængder, træder en tydelig social adfærd i kraft.

De dominerende fisk overtager sikkerhedsopgaver.

Den dominerende han er posteret nær forruden. Hans opgave er at varetage Botiernes fælles sikkerhed og kan han ikke dét, bliver hans

dominans af meget kort varighed. Flugtreaktionen er hurtig og præcis, præget af artens højt udviklede præcision og orienteringssans. Det er væsentligt for deres adfærd, at akvariets indretning ikke ændres.

Denne artikel er oprindelig skrevet af Klaus Gerhard, Rostock, Tyskland.

Bragt 1. gang i Aquarien-Terrarien 2/89.

Bragt 1. gang på dansk i AKVA-NYT nr. 145-46.

Oversat fra tysk og redigeret for Internet af @kva-nets redaktør, Ib Vestergaard.

Bragt i dette nummer af Pragtsmerlingen efter @kva-nets forskrifter for "Klipfisk".

@kvanets web-adresse er:
www.akva-net.subnet.dk

Annonceprisliste:

pr. 1. januar

1/1 side	700 kr.
1/2 side	350 kr.
1/4 side	200 kr.
Bjælke	150 kr.
1/1 side omsl. indersider ..	900 kr.
1/1 side bagsiden.	1.000 kr.

Vestsjællands Akvariekлубs medlemsblad "Pragtsmerlingen" udkommer 7 gange årligt, og annoncer tegnes for et år ad gangen.
Tegningsperioden er fra 1/1-31/12 - Tegnes en annonce inde i den periode, modregnes der i prisen for hver manglende udgivelse.

Bestyrelsen:

Formand: Erling Jensen
Bøstrupvej 52, Sørbymagle,
4200 Slagelse
Tlf. 58 54 55 69
Mail: lotte-erling@image.dk

Medlem: Jens Bjarne Larsen
Valbygårdsvej 35,
4200 Slagelse
Tlf. 58 52 37 16
larsen_byberg@altavista.com

Næstformand: John Pærremand
Søndermarken 9, Rosted,
4200 Slagelse
Tlf. 58 58 44 76
Mail: perremand@post.tele.dk

Medlem: Finn P. Olsen
Holbækvej 69,
4200 Slagelse
Tlf. 20 82 66 44

Kasserer: Liselotte Jensen
Bøstrupvej 52, Sørbymagle,
4200 Slagelse
Tlf. 58 54 55 69
Mail: lotte-erling@image.dk

Medlem: Poul Wismann
Kalundborgvej 93,
4200 Slagelse
Tlf. 58 53 47 41
Mail: lpmw@post.tele.dk

Sekretær/klubbladet/website/PR
Per Kylllesbech Petersen
Skovagervej 14, Bringstrup,
4100 Ringsted
Tlf. 57 61 70 41 - Mail: per-kylllesbech@get2net.dk

Grupperne:

Saltvandsgruppen: Uffe Bjerregård
Helenevej 18, 4220 Korsør
Tlf. 58 36 12 36 - Mail: charlotte.uffe@get2net.dk

Cichlidegruppen: John Pærremand
Søndermarken 9, Rosted, 4200 Slagelse
Tlf. 58 58 44 76

Selskabsakvariegruppen, Opdræt: Jens Bjarne Larsen
Valbygårdsvej 35, 4200 Slagelse
Tlf. 58 52 37 16

Terrariegruppen: Poul Wismann
Kalundborgvej 93, 4200 Slagelse
Tlf. 58 53 47 41

Havebassingruppen: Finn P. Olsen
Holbækvej 69, 4200 Slagelse
Tlf. 20 82 66 14

Alle interesserede er velkommen til at deltage i 1-2 møder,
før man bestemmer sig for medlemskab.

Kontingent:

Voksne . . . . . : kr. 170 pr. år Pensionist par . . . . . : kr. 180 pr. år
Junior/pensionist . . . . . : kr. 120 pr. år Familiekontingent* . . . . . : kr. 245 pr. år
*) Par/Forældre incl. hjemmeboende børn under 18 år.